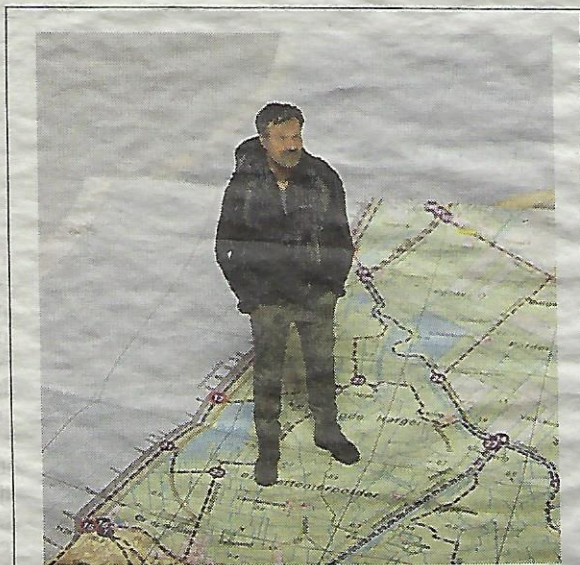

Caspar Janssen loopt een jaar lang door Nederland en brengt al doende het landschap in kaart, en daarmee de planten, dieren, mensen en kwesties van het Nederlandse land.

Caspar loopt

Brak land

Aflevering 26: op pad door de historie van Nederland, in klassiek en fraai polderlandschap. Hoe lang nog?

Voorbij Groet de grootste ontdekking tot nu toe: de Harger- en Pettemerpolder. Over de Houtendijk en de Nessedijk, het waait flink, en ik vraag me af waarom deze polder dan zoveel indruk maakt, waar andere polders zo deprimerend zijn. Ja, het oud-Hollandse plaatje natuurlijk, dat hier door Natuurmonumenten wordt geconserveerd. Een paar klassieke boerderijen en verder graslanden met kronkelende slootjes, nog volgens het middeleeuwse patroon, een molen, wat watermolens, her en der plukjes schapen, koeien en paarden, opgesteld achter houten hekken in het kader van de doorkijkplaatjes.

Het is de geschiedenis die je hier ziet, ruikt en voelt. Achter me de duinen van Schoorl, links de Hondsbossche Zeewering, en hier dan het land dat eeuwenlang onder water liep, land dat werd drooggemaakt en dat weer opnieuw overstroomde, land dat eigenlijk nooit definitief op zee werd gewonnen, want nog altijd is het water in deze polder brak.

**Harger- en Pettemer-
polder**

Maar dan de ironie. Eeuwenlang is hier vergeefs gevochten tegen het zoute zeewater en nu – nu deze zilte binnendijkse graslanden om hun natuurwaarde worden gewaardeerd – dreigt de polder te verzoeten.

Cor ten Haaf en Theo Bakker, met wie ik eerder in de duinen was, hadden me hier al gewezen op bijzondere zoutwaterplantjes, bovenop de Hondsbossche Zeewering en net daarachter, in de Putten. Allemaal het gevolg van het zoute kwelwater dat onder de zeewering doorliep. Maar nu is dit zwakke punt in de kust versterkt. Er kwamen kunstmatige duinen en een strand, de Hondsbossche Zeewering ligt er nu functioneel achter. En het zoute kwelwater, zo is de vrees, zal straks de polder niet meer bereiken.

Je wilt het eigenlijk niet horen. Liever bewonder ik de kleur van het gras, dat is hier zachtgroen, bijna als mint. Ik verbeeld me dat het in mijn jeugd overal zo was.

Er komt een brommer voorbij, in slakkengang. Voorop een dikke vrouw, achterop een dikke man die zich aan haar vastklampt, zijn kont half buitenboord. Ik volg het brommertje als het slingerend door de polder tuft, langs een vervallen boerderij, tot aan een woonbootje in de verte. En dan weet ik het: ik zit in een film van Alex van Warmerdam.

Caspar Janssen